

לקרות גם במנחה כמו בשבת ויכול גם אינו מתענה לעלות וצ"ע לדינא, ובאמת מאי נ"מ בין קריאת התורה של שחרית לקריאת התורה של מנחה.

וכן כתב החת"ס באו"ח סימן קנ"ז גבי ט"ב יום שהוא נתחייב בקריאת התורה שחרית ומנחה אפילו מי שאינו מתענה בו לא יצא מכלל חיוב הנ"ל ויומא קא גרים הגע עצמך מי שמתענה תענית חלום בשבת ויו"ט וכי לא יקרא בתורה או ינהוג בכל דיני שבת ויו"ט כי יומא גרים ולא תליא בשמחת אכילה ושתייה וה"ה ט"ב יום מועד דפורעניות הוא ואפילו מי שאינו מתענה בו מ"מ מחוייב בקריאת היום, עכ"ל החת"ס.

מזכ"ל מדבריו דגבי ט"ב הקריאה מחמת מועד וכש"כ הקריאה ביוהכ"פ אפילו במנחה בודאי משום קדושת היום ויכול מי שאינו מתענה ביוהכ"פ לעלות לתורה אף שיש חשש ברכה לבטלה כמש"כ הט"ז בסי' תקס"ו דיש חשש ברכה לבטלה שהוא בדרך ברכת התורה בשחרית כש"כ בתפלה ביוהכ"פ ודאי משום קדושת היום ולכך מותר למי שאינו מתענה להתפלל תפלת נעילה אף דאיכא אחר שמתענה. כל זה נראה לענ"ד להלכה.

סימן ג

נסתפקתי אם אמר קונם דבר זה מחג הפסח אם יכול לשאול בערב פסח כיון דנוכל לומר דדעתו היה ג"כ על ערב פסח כיון דמשש ולמעלה צריך לשחוט את הפסח ואסור לאכול חמץ, א"כ חל הנדר בערב פסח ויכול להתיר, או דילמא דדעתו היה דוקא על ימי הפסח וכיון דלא הגיע זמן הפסח ולא חל עדיין הנדר אינו יכול לשאול.

והש"ך בסימן רכ"ח מביא בשם תשובת הר"ן סי' נ' וז"ל מי שנדר בבוקר ביום ו' שלא יהא בשבת הסמוך בעיר זו ובעוד יום סמוך לשקיעת החמה-

א"כ לפי זה קשיא דהכהן הוא העיקר שהוא עושה המצוה וגם יש לו הנאה, א"כ בודאי כהן צריך לברך, אלא דהכוונה כך הוא משום דבהמצוה העיקר הבעה"ב ע"כ מסתפק הגמ' מי העיקר אם הבעה"ב עיקר שהוא עיקר בהמצוה או דהכהן משום שיש לו גם הנאה ע"י המצוה. ועיין לקמן דף ס"ה בסימן י"ח עוד בזה.

סימן ב

נשאלתי מרב אחד שהיה חולה ביום כפור והרופא צוה שלא להתענות, אי מותר להתפלל תפלת נעילה. —

תשובה, קי"ל באו"ח סימן תקס"ו סק"ה וז"ל המחבר בתענית צבור ש"צ שאינו מתענה לא יתפלל עכ"ל המחבר. — ולפי"ז אסור להתפלל תפלת נעילה, אבל הט"ז כתב וז"ל כ"כ הטור בשם רב נתן וכתב עליו ואיני יודע למה שאינו אומר ביום תענית, אלא ביום התענית הזה ותענית הוא לאחרים, ולכך יכול להתפלל אי ליכא אחר, וכ"כ המג"א אם אין ש"ץ אחר מוטב שיתפלל מי שאינו מתענה משיתבטלו לשמוע קדיש וקדושה וברכו עכ"ל המג"א. א"כ יש אחר שיכול להתפלל תפלת נעילה שמתענה צריך להתפלל המתענה.

ואמנם התפלות והקריאה ביוהכ"פ אינו משום תענית אלא משום קדושת יו"ט, וכ"כ הגרע"א בתשובה סימן כ"ד במי שהיה מוטל על ערש דוי בסכנת מות והרופא צוה לו לאכול ביוהכ"פ, והיו מתפללים בחדרו, וקראו אותו לתורה וצויתיו לעלות כי בפשוטו הקריאה ביוהכ"פ מחמת קדושת היום כמו בשאר יו"ט ושבת, וא"כ גם מי שאינו מתענה יכול לעלות ובמנחה נסתפקתי אם קריאת התורה במנחה הוי משום תענית אלא דבשאר תענית קוראים ויחל וביוהכ"פ קוראים בפ' עריות, וא"כ אינו מתענה אינו יכול לעלות, או דגם קריאה זו מחמת קדושת היום.